

To romaner

I denne lille citat-mosaik er det muligt at stifte bekendtskab med to romaner. Begge bøger kan lånes her på biblioteket. Slå op i kataloget eller spørg en bibliotekar!

De blå citater er fra romanen *Vintersolhverv* af den britiske forfatterinde Rosamunde Pilcher (1924 -) der i 1987 brød igennem med slægtsromanen *Konkyliesamlerne*. *Vintersolhverv* udkom i 2000 og handler om den pensionerede skuespiller Elfrida, der finder sammen med organisten Oscar, og flytter til en lillebitte by i Skotland.

De røde citater er fra den britiske forfatter Charles Dickens (1812-1870) roman *Nicholas Nickleby*, som oprindeligt udkom i fortløbende hæfter fra 1838-39. Romanen handler om den unge Nicholas der forsøger at brødføde sin moder og søsteren Kate i London, men plages af sin gnieriske og ondsindede onkel Ralph.

To helte rejser hjemmefra...

Før Elfrieda Phipps flyttede fra London og slog sig ned på landet, foretog hun en udflugt til Battersea Dyreinternat og vendte tilbage med en hund til at holde sig med selskab. Det tog en god halv times grundig inspektion, men så snart hun så ham sidde helt tæt op ad burets tremmer og kigge på hende med sit mørke, smeltende blik, vidste hun at det skulle være ham. Hun var ikke interesseret i en stor hund, og tanken om en galpende skødehund bød hende også imod. Denne hund havde den helt rigtige størrelse. Hundestørrelse.

Hvis tårer, der drypper ned i en kuffert, er amuletter, der skærmer ejeren mod sorg og skade, kunne Nicholas Nickleby ikke have tiltrådt sin rejse bedre. Der var så meget, der skulle ordnes, og så kort tid til at ordne det i, så mange kærlige ord, der skulle siges, og så megen bitter smerte i de hjerter, de skulle komme fra, til at stoppe dem på læberne, at de meget enkle forberedelser blev højst bedrøvelige.

...og møder mange fortræffelige mennesker på deres vej...

Portrætmalersken Miss La Creevy:

Med disse ord satte det lille gode væsen, der havde et hjerte så stort som Londons skytsånd, kæmpen Gog, og så endda noget tilovers til hans tvilling Magog, sig hen i et hjørne og "tog sig en rigtig god grædetur", som hun kaldte det, efter at hun først havde skåret så mange besynderlige ansigter, at de ville have indbragt hende en formue, dersom hun kunne have sat dem på lærred eller elfenben.

Præstekonen Tabitha Kennedy:

Hendes gæst var en kvinde, formentlig sidst i trediverne, høj og slank og med et vidunderligt ukonventionelt udseende. Hendes hår var mørkt, næsten helt sort, tjavset og hang løst helt ned til skuldrene. Hun havde en slidt Barbour over en lang, rød, ulden nederdel og var iført noget der kunne ligne Doc Marten-støvler. Hun havde et ternet tørklæde om hovedet som indrammede et smukt formet ansigt der var blottet for makeup. Hendes kinder var solbrændte, rosenrøde denne morgen på grund af kulden, og hendes øjne lå dybt og var mørke som sort kaffe. I den ene hånd havde hun en plasticpose og i den anden en lille kurv med æg.

...og enkelte mindre fortræffelige...

Miss
Squeers,
uden høj
kastorhat og
grønt slør og
blå papillotter,
jomfrueligt
omklædt
i snehvid kjole
og spencer, i hvid
musselins kyse med
en kæmpe stor rød
damaskes rose
tittende frem

under skyggen - med hele
sin hårfylde arrangeret i så stramme
krøller, at intet uheld kunne løsne dem,
og ydersiden af skyggen på sin kyse prydet
med en masse små damaskes roser, som et talrigt
og lovende afkom af den store rose inde under
skyggen. Alt dette, og dertil det brede damaskes
bælte, der i farve var i familie med både den
store og de små roser og omslyngede
hendes smalle taille og samtidig på det
snildeste camouflerede, at hendes spencer var
lige vel kort bagpå - og endelig ikke at
forglemme de koralarmbånd (med lige vel få
koraller og lidt rigeligt med sort snor synlig imellem
dem) der smykkede hendes håndled, og den koral-
kæde om hendes hals, der bar det ensomme hjerte af
karneol, som lå over hendes eget hjerte udenpå kjolen
som et fint vink om, at det endnu var frit. Alt dette, der
uden ord, men usigeligt gribende, talte til alle bedre
følelser i den menneskelige natur, kunne have fået den
mest bundfrosne alderdom til at tømme sig, og kastet nyt og
uudslukkeligt ved på ungdommens bål. Det virkede i
hvert fald på opvarteren. Selv en opvarter har jo menneskelige
følelser, mandlige lidenskaber, så han kunne slet ikke holde øjnene
fra Miss Squeers, mens han serverede de varme hveder. "Ved de, om min
papa er at træffe nu?" spurgte Miss Squeers nedladende. "Undskyld, frøken?" "Min
papa. Træffes han?" "Træffes hvor?" "Her - her i huset. Min Papa, Mr. Wackford."

...men de mindre fortræffelige genkendes heldigvis let.

Skolemester Mr. Wackford Squeers:

Mr. Squeers havde ikke noget vindende ydre. Han havde kun ét øje, og de fleste foretrækker nu engang to. Det ene øje, han havde, var ganske givet nyttigt, men absolut ikke dekorativt, det var grøngråt og af facon som spionhullet i en gadedør.

Dodie Sutton

Kun munden afslørede hende, formet som den i årenes løb var blevet til et udtryk af konstant utilfredshed. Carrie havde altid fået at vide at øjnene afspejlede sjælen, men havde for længst afgjort med sig selv at det var munden der ubarmhjertigt afslørede den sande karakter.

De knap så fortræffelige bor som de nu engang gør...

Det var sandt at alle deres venner havde misundt dem deres dagligstue som havde været malet i afstemte fløde-og beigefarver og med moderne skulpturer og snedigt skjult belysning på væggene. Og køkkenet havde været et vidunder af moderne hjælpemidler, men intet var nogensinde kommet ud af det bortset fra en skive melon eller en pizza der havde været en tur i mikroovnen. Deborah foretrak at invitere sine gæster på restaurant.

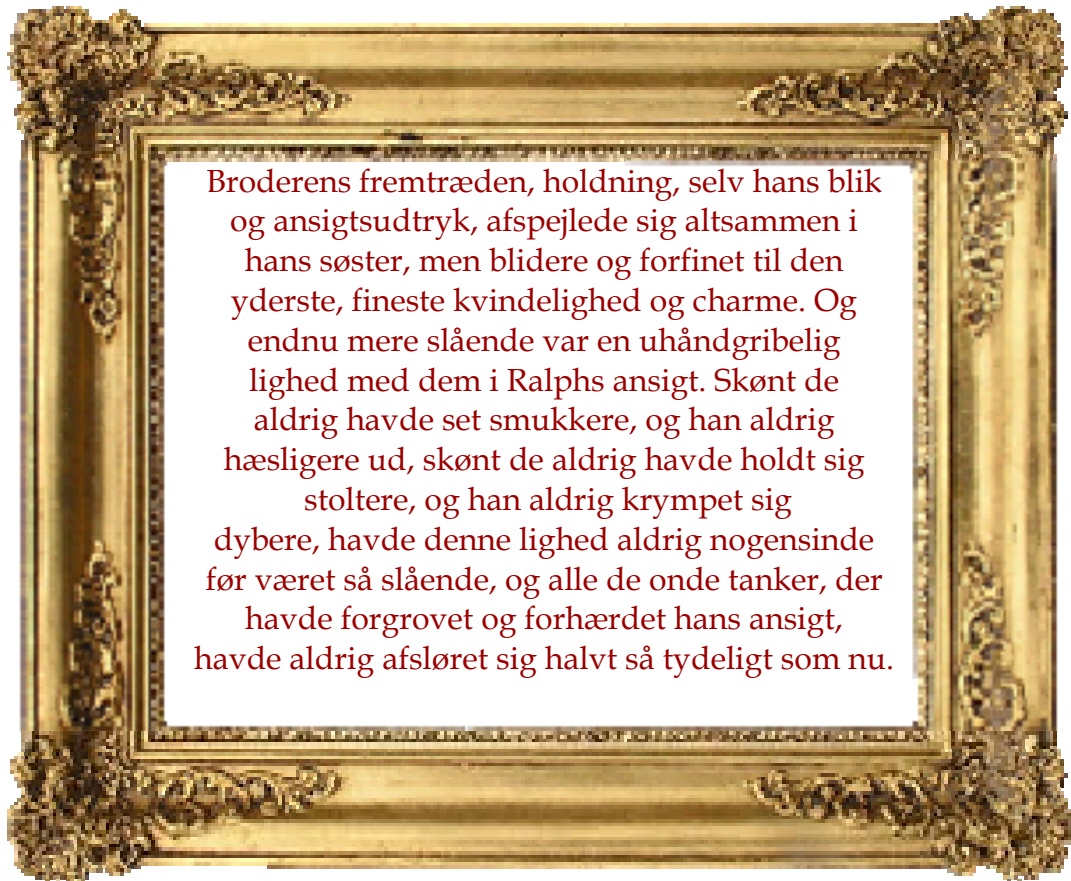
mens andre forstår at indrette sig.

Men hvor det dog greb ham om hjertet at se, hvordan hun havde forsøgt at gøre det elendigt møblerede værelse tiltalende og forfine det, med blomster, grønne planter, fugle, harpen, det gamle klaver, der næppe kunne have bevaret sine engang sikkert meget smukke toner, og hvad måtte det ikke have kostet hende at kunne beholde bare disse to sidste stumper af den brudte kæde, der endnu kunne binde hende til et hjem, hun engang havde haft!

I et gammelt hus, mørkt og støvet, ligesom vissent, som han selv, og gulnet og indskrumpet af at gemme ham bort fra dagens lys, ligesom han selv gemte sine penge bort, boede Arthur Gride. Magre gamle stole og borde, født tyndbenede og knoglede, og hårde og kolde som gnierhjerter, stod truende opmarcheret langs skumle vægge, udtærede skabe, der var blevet skæve og hulkindede af at våge over de skatte, de rummede, og stod rystende som i evig skræk og rædsel for tyve, krøb sammen i mørke hjørner, hvor de ikke kastede deres skygge ud på gulvet, og så ud, som om de gemte sig og krøb sammen for ikke at blive opdagede. Et højt, stramt ur ude på trappeafsatsen, med lange tynde visere som hænder og en skive som et forsultent ansigt, tikkede forsigtigt og hviskende, og når det slog timeslag med tynd, pibende gammelmandsstemme, rallede det, som om det var døden nær af sult.

Bagest i køkkenet var der en lille, sval og flisebelagt tilbygning som engang havde været vaskerum. Her var der plads til regntøj og gummistøvler, og Serena havde også sin vaskemaskine og dybfryser der. Desuden var der en enorm porcelænsvask som Jeffrey havde set ligge og flyde i en grøftkant. Efter at den var blevet pudset op, var den konstant i brug når der skulle vaskes æg eller muddertilsølede hunde og til spandervis af vilde blomster som Serena elskede at plukke og arrangere i gammeldags lerkrukker.

På væggene hænger familieportrætterne...

Broderens fremtræden, holdning, selv hans blik og ansigtsudtryk, afspejlede sig altsammen i hans søster, men blidere og forfinet til den yderste, fineste kvindelighed og charme. Og endnu mere slående var en uhåndgribelig lighed med dem i Ralphs ansigt. Skønt de aldrig havde set smukkere, og han aldrig hæsligere ud, skønt de aldrig havde holdt sig stoltere, og han aldrig krympet sig dybere, havde denne lighed aldrig nogensinde før været så slående, og alle de onde tanker, der havde forgrovet og forhærdet hans ansigt, havde aldrig afsløret sig halvt så tydeligt som nu.

Dodie selv havde i Jeffrey set ikke alene en attraktiv og viril mand, men også økonomisk tryghed, for hans mæglerjob i City var udmærket, karrieren i god gænge, og hans kolleger var alle velsignet med den slags sociale baggrund som Dodie tragtede efter. Nicola var det første barn, og fem år efter kom Carrie så til. Men så forskellige var søstrene, så lidt havde de til fælles, at det var som om de hver for sig tilhørte den ene af forældrene. Som om Dodie havde avlet Nicola uden hjælp fra Jeffrey, og Jeffrey, på en eller anden mirakuløs måde, havde avlet Carrie helt alene.

...men på børneværelserne hersker fortvivlelsen.

Hvem var så denne ene, som i stilheden på sit eget værelse faldt på knæ for at bede, sådan som hans første ven havde lært ham det, og foldede sine hænder, og strakte dem vildt op efter himlen, for straks efter at falde fladt ned på sit ansigt i et lidenskabeligt anfald af bitter sorg?

Lucy lå og stirrede op på det skrånende loft i sit værelse, udmattet af at græde og godt på vej til at fortryde den måde hun havde opført sig på over for Carrie...Hun havde hovedpine, følte sig drænet, men samtidig også meget sulten.

Man spiser ikke altid, hvad der ligger på bordet...

"Jeg ved altså ikke hvorfor, men sådan en dejlig varm sommerdag som denne her, og alle fuglene der synger i træerne alle vegne, får mig altid til at tænke på en rigtig sprød stegt pattegris og løgsovs til, med salvie."

"Det var da en underlig tankeforbindelse, lille mor."

"Det kan jeg nu ikke indse. - Pattegris- lad mig nu se - jo, det fik vi fem dage efter, at du var blevet døbt - nej, det kan ikke passe, for vi var to, da der skulle skæres for, og din stakkels far og jeg ville aldrig have haft *to* pattegrise serveret for os to alene, så det må have været fasaner. Pattegris? Nu, når jeg tænker mig om, tror jeg faktisk aldrig, vi har fået det, for din papa kunne ikke engang tåle at se dem i et slagtervindue, han sagde altid, at de mindede ham for meget om nyfødte børn, bare lidt fastere i kødet og så havde pattegrisene en mer appetitlig kulør, men han havde jo sådan en skræk for nyfødte, fordi han vidste, at han ikke kunne forsørge fler end dem, vi havde fået, så det var et meget ømtåleligt emne med ham. Jamen så er det da mærkeligt, hvor jeg har den fornemmelse fra!"

...men nogle gange gør man...

De havde medbragt suppe som man gav et skvæt sherry og drak fra krus, friskbagte boller med tykke skinkeskiver og sennep, en bacon- og ægquiche, kyllingelår, tomatsalat, grønne æbler og et stykke cheddarost. Elfrida sad på en pude med ryggen mod muren og ansigtet og de lukkede øjne vendt op mod solen. "Det var den dejligste frokost. Tak, Carrie. Jeg er helt ør i hovedet af al den vin. Næsten beruset. Man skulle tro vi var på Mallorca."

...og andre gange må man gå sulten i seng.

Da aftensmaden var spist, og den lille tjenestepige havde taget af bordet med sultne øjne, gik Mrs. Squeers med ud for at låse resten inde og sikre sig de fem små drenges bagage. De var lige ankommet, halvvejs oppe ad den stejle trappe til Dødens dør af den kolde tur. De fik et let aftensmåltid havregrød, og blev stuvet sammen i en lille seng for at holde hverandre varme og drømme om et godt måltid med noget varmt at drikke bagefter, hvis de havde lyst til at drømme om *det*, hvad de højst sandsynligt havde.

Så må man græde sig i søvn...

Hun græd og kunne mærke sin mund skælve, men tårene føltes mærkeligt nok som en lettelse da de varme og våde trillede ned ad hendes kinder. Gamle mennesker, sagde hun til sig selv, ser forfærdelige ud når de græder.

Man bør måske ikke røbe noget så compromitterende, men da Nicholas Nickleby havde lagt dette brev sammen i dets folder igen og gemt det i tegnebogen, var der noget fugtigt i hans øjne som meget vel kan have været tårer.

Lucy vidste ikke hvad hun skulle sige. Til sin rædsel så hun Oscars øjne fyldes med tårer og hans mund begynde at bæve. Så dækkede han brat sine øjne med hånden. Han forsøgte at sige noget, men ordene ville ikke ud; i stedet for hørtes en lyd som blev den revet ud af hans bryst: et hjerteskerende hulk.

"Lad være med at tude. Jeg hader gråd."

"Det er også så dumt af mig," begyndte stakkels Kate.

"Og skabagtigt," bed Ralph hende af. "Så hold så op."

Det er måske ikke på den måde, man bedst tørrer en følsom ung piges tårer, når hun skal ud i noget helt ukendt, og for første gang i sit liv stilles overfor kolde, ufølsomme fremmede, men den virkede nu alligevel.

og hjertet sukker...

Kate kunne have sagt, at sorgens sorte kan være den koldeste farve at bære, og at den ikke alene sender kulde ind til marv og ben hos den, som selv bærer den, men at den også udstråler sin kulde selv til sommervenner, og kan få deres instinktive sympati og vilje til at være venlige til at stivne og fryse til, og afsvide alle de løfter om hjælp, der måske var i knop hos dem, og kun lader bæreren se golde, frostdræbte hjerter omkring sig.

Sorg. Han sørgede stadig. Han havde selv ofte nok brugt dette harmløse ord når han skrev til venner som for nylig havde mistet en kone, en far eller mor, ja oven i købet et barn. Det var et ord der dækkede over myriader af ukendte følelser. Medfølelse var et andet af den slags ord. "Jeg tænker på dig med den største medfølelse," havde han en gang skrevet, underskrevet brevet og pligtopfyldende postet det med en viden om at have fuldført en nødvendig opgave så godt han nu magtede det.

men brister ikke!

"Det er et nyt skridt vi skal til at tage. Sammen. En ægte forpligtelse. Sætte det her hus i stand, bruge rigtig mange penge og flytte ind og bo her. Foruden at Lucy et stykke ud i fremtiden skal bo hos os. Synes du ikke tiden er inde til at vi gifter os? Bliver mand og kone? Det er en formalitet, det ved jeg godt, men selv om vi gjorde os umage, kunne vi næppe leve mere som ægtefolk end vi gør nu. Det ville være en besegling af vores forhold...ikke i moralsk forstand, men som en bekræftelse på vores tro på fremtiden"

"Sig nu ja!" Sagde Tim. "Lad os blive et komfortabelt par. Vi vil bo her i det gamle hus, hvor jeg har boet i fireogfyrretyve år, vi vil gå i den gamle kirke, hvor jeg har været hver søndag formiddag i al den tid. Vi får alle mine venner omkring os - Dick i buret, porten, pumpen, urtepotterne, og Mr. Franks børn, og Mr. Nicklebys børn, og bliver en slags bedstefar og bedstemor for dem. Og hvis vi engang går hen og bliver døve eller blinde eller halte eller skal ligge til sengs, hvor glade vil vi så ikke være over at have en, vi holder af, til altid at være hos os og snakke med os. Lad os blive et komfortabelt par! Sig nu ja, min egen."

Man har store forventninger...

Tøj, drenge og fester, det var Nicolas interesser, og det kom ikke som nogen overraskelse da hun forlovede sig og siden blev gift da hun endnu kun var enogtyve. Den unge mand hed Miles Wesley og var alt hvad Dodie havde ønsket sig til sin ældste datter. Han havde en bedstemor ved navn lady Burfield, forældre med et misundelsesværdigt hus i Hampshire, var uddannet på Harrow og havde et respektabelt job hos Hurst & Fieldmore, et gammelt ejendomsmæglerfirma med afdelinger over hele landet. Miles sad på hovedkontoret i Davies Street og lærte alt om at sælge store sportshoteller, rypeområder og jorder med dyre fiskerettigheder. Ingen mor kunne have forlangt mere, og Dodie tilbragte en herlig tid med at planlægge et bryllup som ville få alle hendes veninder til at græmme sig af misundelse, ét man ville tale om i mange år efter.

Efter at den af lyse forhåbninger opfyldte moder havde fået alt det ud af selve brylluppet og de dertil hørende festligheder, som kunne tilfredsstille hende, gled hun videre til at drømme om hele den lange række æresbevisninger og den hyldest, som Kate slet ikke ville kunne undgå i denne nye, strålende tilværelse. Naturligvis ville hun blive præsenteret ved hoffet. Hvert år på hendes fødselsdag, den 19. juli (ti minutter over tre om natten, indskød Mrs. Nickleby i parentes, for jeg husker tydeligt, at jeg spurgte, hvad klokken var) ville Sir Mulberry holde en stor fest for alle sine fæstere og undergivne, og betale dem 3 1/2 % tilbage af deres fæsteafgift for i fjor, og det ville komme til at stå i alle blade og blive omtalt i alle kredse, og fylde alle, der hørte om det, med usigelig beundring og begejstring. Kate ville få sit billede i mindst fem-seks fashionable magasiner, med et digt overfor, på hele højre side, "Tanker vakt ved synet af et billede af Lady Mulberry Hawk. Af Sir Dingleby Dabber". Det kunne endda tænkes, at en eller anden publikation af de mere folkelige ville bringe et portræt af Lady Mulberry Hawks moder, med et par verselinier af Sir Dingleby Dabbers fader. Man har set det, der var mindre sandsynligt.

...og til sidst finder to børn hjem.

”Nu er jeg lykkelig,” mumlede Smike.

Han faldt i en let søvn, og da han vågnede, smilede han som før. Så sagde han noget om dejlige haver, der lå foran ham, og hvor der var mænd og kvinder og mange børn, alle med lysende ansigter, hviskede, at det var Paradis – og så døde han.

Nå, det hele er gået i orden, og jeg skal bo her i Creagan hos Elfrida og Oscar, i hvert fald i nogen tid, og gå i dagskole i Creagan ... Oscars lille hus er sødt, gemt af vejen inde på godsets jorder, men inden for synsvidde af nogle andre små huse, og der var store træer og et langt udsyn over vand og bakker. Der var helt stille, kun fuglesang, men ingen trafikstøj eller andet.

